

112 omhandler de Personer, som paa Grund af Højhedsrettens Overgang til Danmark ipso facto erhvervede dansk Indfødsret, medens Artikel 113 tilstaaer Ret til Option for Tyskland for de i Artikel 112 omhandlede Personer, for Danmark for de i Nordslesvig fødte, men udenfor dette Omraade levende Personer med tysk Indfødsret. Da disse Artikler, som rimeligt er, kun angiver de almindelige Grundsætninger dels for Erhvervelse af dansk Statsborgerret, dels for Option, blev det nødvendigt at fastsætte nærmere Regler for den praktiske Gennemførelse af disse Grundsætninger. Dette skete for Danmarks Vedkommende ved Lov af 5. September 1920, ligesom der af Indenrigsministeriet i Cirkulærer af 22. September 1920 og 31. Marts 1921 og af Udenrigsministeriet i Cirkulære af 30. September 1920 nærmere blev redegjort for Forstaaelsen og Anvendelsen af nævnte Lov. Da noget lignende ikke fandt Sted i Tyskland, vel nærmest fordi man dær mente, at dette Spørgsmaal bedst egnede sig til at løses gennem en Overenskomst mellem de to interesserede Lande, blev den foreliggende Overenskomst afsluttet. I alt væsentligt findes i Overenskomsten de samme Synspunkter, som er lagt til Grund for Lov af 5. September 1920 og de ovennævnte Cirkulærer. Artikel 1 fastslaar, at der ved Bopæl i Versaillestraktatens Mening skal forstaaes: fast og varigt Hjem. Alle Personer, der før den 1. Oktober 1918 havde et fast og varigt Hjem i de 4 sønderjydske Amter og endnu besad det den 15. Juni 1920, er saaledes efter Hovedregelen at betragte som danske Statsborgere. Imidlertid findes der en Del tyske Statsborgere, som den 15. Juni endnu havde deres Bopæl i de sønderjydske Amter, men som efter den Dato er udvandret og har taget Bopæl Syd for den nye Grænse. For saadanne Personer gælder, at de skal betragtes som tyske Statsborgere, uden at nogen Optionserklæring er nødvendig for deres Vedkommende. En Undtagelse gøres alene for det Tilfælde, at den paagældende allerede har erholdt et af Indenrigsministeriet udtærdiget Bevis for sin Erhvervelse af dansk Statsborgerret eller begærer et saadant Bevis inden den 14. Juni 1922. Denne Undtagelse er begrundet deri, at Bopælsforlæggelsen til Tyskland kan skyldes andre Grunde end Ønsket om at bevare den statsborgerlige Tilknytning til Tyskland. For saadanne Personer, som først har forladt de sønderjydske Amter efter Udgangen af Aaret 1920, er Fristen, indenfor hvilken de kan

udstrakt til 15. August 1922. — Hvad Option angaar, fastsætter Overenskomsten i sin Artikel 3, at Fristen for Udøvelsen af Retten til Option skal anses for at løbe fra 15. Juni 1920 og saaledes i Henhold til Versaillestraktatens Artikel 113 normalt udløbe den 14. Juni 1922. Fristen er dog for de Personers Vedkommende, der ønsker at optere for Tyskland, forlænget til 31. December 1922. Grunden til denne Fristforlængelse er, at uden den vilde enhver Option for Tyskland praktisk talt være umulig, eftersom der, som allerede sagt, endnu ikke fra tysk Side er udstedt nærmere Bestemmelse om, paa hvilken Maade Optionserklæringer fra Tyskland skal afgives. Til Erhvervelse af Statsborgerret gennem Option fordres i Henhold til Versaillestraktaten dels en Optionserklæring, dels Bopælsforlæggelse til det Land, for hvilket der opteres. Derimod afgør Versaillestraktaten ikke, om den nye Statsborgerret erhverves allerede gennem Optionserklæringen eller først, naar Bopælsforlæggelsen har fundet Sted. Endvidere fremgaar det heller ikke deraf, om Bopælsforlæggelsen kun er nødvendig i det Tilfælde, at Optantens hidtidige Bopæl har været i den Stat, hvor han havde Statsborgerret, eller om Bopælsforlæggelse ogsaa kræves, hvis Optantens hidtidige Bopæl har været i en tredje Stat. Overenskomstens Artikel 5 afgør disse Tvivlspørgsmaal derhen, at den nye Statsborgerret erhverves allerede ved Optionserklæringens Afgivelse, og at Bopælsforlæggelse for de Optanter, som har deres Bopæl udenfor begge Stater, kan kræves eller ikke kræves af den Stat, for hvilken de opterer.

Det følger af sig selv, at Forudsætningen enten for at erhverve den danske Statsborgerret eller for at optere for Danmark er, at vedkommende i det Øjeblik, da Statsborgerforholdet ændredes eller søgtes ændret, var i Besiddelse af tysk Statsborgerret. Med Hensyn til en enkelt Kategori af Personer har man dog været nødt til at fravige denne Forudsætning. I Henhold til den tyske Statsborgerlovgivning kan nemlig Personer, som har gjort sig skyldige i militær Desertion, Faneflugt, erklæres for at have mistet deres tyske Statsborgerret. Da det imidlertid i visse Tilfælde kunde medtære nogen Haardhed, om saadanne Personer skulde være udelukket fra at kunne erhverve dansk Statsborgerret enten i Medfør af Versaillestraktatens Artikel 112 eller ved Option, foreskriver Overenskomstens Artikel 7, 4de Stykke, at de, naar der er Tale om Er-